

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos
Tekijä-Författare-Author Lohiniva, Anja		
Työn nimi-Arbetets titel-Title Työ, sukupuoli ja muutos: Vertaileva tutkimus pietarilaisen koneteollisuuden yrityksen neuvostosukupolven naisista ja miehistä tämän päivän Venäjällä		
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia		
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu	Aika-Datum-Month and year 2006-05-02	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 93 s., 19 liites.
Tiivistelmä-Referat-Abstract Tutkimuksen kohteena ovat naiset ja miehet Venäjän yhteiskuntamuutoksessa. Tutkimuksessa tarkastellaan venäläisessä työelämässä ja yhteiskunnassa tapahtuneita muutoksia sukupuolinäkökulmasta. Tutkimuksen teoreettisena ajattelu- ja tulkintakehikkona toimii feministinen tutkimus sekä tähän pohjaava kriittinen miestutkimus. Tutkimuksessa haetaan vastauksia seuraaviin kysymyksiin: 1) miten neuvostojärjestelmässä eläneet naiset ja miehet jäsentävät suhdettaan työhön, työtovereihin, työpaikan johtoon sekä valtiovaltaan; 2) millaista sukupuolta ja sukupuolten välistä järjestystä naiset ja miehet tässä kerronnassa tuottavat; 3) mikä sukupuolella ja sukupuolten välisessä järjestyksessä näyttää olevan muutoksessa ja mikä taas näyttää pysyvän ennallaan. Tutkimuksessa tarkastellaan sitä, miten neuvostojärjestelmän romahduksen läpikäyneet naiset ja miehet jäsentävät paikkaansa tämän päivän venäläisessä yhteiskunnassa. Työssä pohditaan, millaisia haasteita eri sukupuoliin kohdistuu Venäjän yhteiskuntamuutoksessa ja miten eri sukupuolet vastaavat näihin haasteisiin. Analyysi rakentuu sukupuolten eksplisiittiseen ja systemaattiseen vertailuun. Aineisto on kerätty vuonna 2000 haastattelemalla pietarilaisen Kirovin traktoritehtaan työntekijöitä. Aineisto koostuu 11 naisen ja 24 miehen haastatteluista. Pääasiallisen aineiston muodostavat teemahaastattelut ja tausta-aineiston kyselylomakkeella kerätyt perustiedot haastateltavista sekä kahden avainhenkilön haastattelut tehtaalla. Aineisto kuuluu osaksi laajempaa tutkimushanketta "Civic Culture and Nationality in North-West Russia and Estonia". Tulokset kertovat, että tehtaan neuvostosukupolven miehille palkkatyö on kunnian kenttä. Koska miesten identiteetti rakentuu palkkatyön varaan, kokevat miehet työssä ja taloudessa tapahtuneet muutokset heitä henkilökohtaisesti loukkaavina. Miehet peräänkuuluttavat yhteiskunnallista arvostusta tehtaan johdon sekä valtiovallan taholta. Naisille palkkatyö ei rakennu samalla tavalla kuin miehille kunnian kentäksi. Tätä selittää se, että naisten identiteetti rakentuu sekä palkkatyön että äitiyden ja kodin elämänpiiriin varaan. Tulokset kertovat myös, ettei naisten identiteettiä työssäkäyvinä äiteinä ole haastettu Venäjän muutoksessa samalla tavalla kuin miesten palkkatyöidentiteettiä. Tämä voi auttaa naisia sopeutumaan miehiä paremmin yhteiskuntamuutokseen. Tutkimuksessa osallistutaan tulosten pohjalta keskusteluun, miten muutokset työssä ja taloudessa ovat haastaneet maskuliinisen identiteetin. Lisäksi osallistutaan keskusteluun naisten kaksoistehtävästä työssäkäyvinä äiteinä ja pohditaan äitiyden ihanteen jatkuvuutta Venäjän muutoksessa. Tutkimuksessa käsitellään myös venäläisten teollisuusyritysten työkultuurin keskeistä piirrettä paternalismia feministisen tutkimuksen näkökulmasta. Tutkimuksessa käytetyt tärkeimmät lähteet: 1) Ashwin, Sarah (toim.). 2000. Gender, State and Society in Soviet and post-Soviet Russia; Clarke, Simon (toim.). 1995. Management and Industry in Russia; 3) Liljeström, Marianne (toim.). 2004. Feministinen tietäminen: keskustelua metodologiasta.		
Avainsanat-Nyckelord-Keywords eriarvoisuus sukupuolitutkimus työ - muutos - Venäjä		
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited		
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information		